

**KERESZTÉNYEK EURÓPAI
KEZDEMÉNYEZÉSE
(IXE)**

**Felhívás az Európai Unió állampolgáraihoz
a 2009. júniusi Európai Parlamenti választások
alkalmából**

**Csak egy egységesebb, szolidárisabb és nyitottabb
Európa győzheti le a válságot és adhat választ
korunk kihívásaira**

2009. április

Elérhetőség

- ...Zentralkomitee der deutschen Katholiken (ZdK),
Generalsekretariat, Postfach 24 01 41, D 53154 Bonn,
Sigrid Schraml: +49 228 3 82 97 34,
contact@initiative-ixe.eu
 - ...Semaines Sociales de France (SSF),
18 rue Barès, F 92128 Montrouge: +33 1 74 31 69 00;
Bernard Chenevez: +33 1 74 07 56 70,
bernard@chenevez.fr
- www.initiative-ixe.eu

KERESZTÉNYEK EURÓPAI KEZDEMÉNYEZÉSE (IXE)

Felhívás az Európai Unió állampolgáraihoz a 2009. júniusi Európai Parlamenti választások alkalmából

Csak egy egységesebb, szolidárisabb és nyitottabb Európa győzheti le a válságot és adhat választ korunk kihívásaira

Mindannyian tudatában vagyunk annak, hogy az Európai Unió állampolgárai különösen nehéz történelmi időszakban választanak új parlamenti képviselőket, s ez a korszak egyben meghatározó jelentőségű saját és gyermekeink jövője szempontjából.

3

Az európai uniós tag- és tagjelölt országokból jövő aláírók felhívással fordulnak az Unió állampolgáraihoz: az Evangélium és az azon alapuló hagyományok arra ösztönöznék bennünket, hogy felismerve az idők jeleit változtassunk életünkön egy emberibb, minden ember jólétét tiszteletben tartó társadalom kialakításáért. Csak egy egységes Európa képes válaszolni a kihívásokra, ha világszerte kifejezésre juttatja alapvető értékeit, a szolidaritást, az igazságosságot és a békét. Itt az ideje, hogy ráébredjünk személyes felelősségünkre Európa építéséért.

Hosszú bizonytalanság után az európaiak most összetartásra és egységre vágnak. Európa ugyanakkor minden hatását érzi a pénzügyi és gazdasági krízisnek, amely egyben erkölcsi és lelki válság is. Az elveszett bizalmat csak egy új, széleskörű kezdeményezéssel lehet visszanyerni, amelyben Európa meghatározó szerepet játszik, még ha intézményei meg is gyengültek a Lisszaboni Szerződés ratifikálása körüli bizonytalanságokban.

A világválság nehéz próbatétel számunkra; a világ legtöbb népe és nemzete számára még ennél is nagyobb megpróbáltatást jelent, ugyanakkor egyedülálló lehetőség arra, hogy más irányt szabjunk a gazdaságnak és változtassunk magatartásunkon. A válság esélyt ad Európának, hogy új erőre kapjon – ha megőrizzük képességünket a viszontagságok legyőzésére és hűek maradunk azokhoz az értékekhez, amelyek kezdetől fogva az alapjait adták az emberiség történelmében egyedülálló európai egyesülésnek.

Minél hamarabb léptessük életbe a Lisszaboni Szerződés határozatait!

4

Ahhoz, hogy Európa hatékony és demokratikus intézményekkel megerősödve a nemzetközi szintéren fontos szerepet kaphasson a válság kezelésében, felhívással fordulunk kormányainkhoz és Európa polgáraihoz, hogy támogassák az állam- és kormányfők által aláírt Lisszaboni Szerződés törvényi erőre emelését. A Szerződés új lehetőséget és szilárdabb alapot nyújt a megfelelő megoldások közös keresésére. Örömmel vesszük, hogy Írország felülvizsgálja korábbi elutasító döntését.

A Szerződés valóban kissé összetett, nem könnyedén olvasható dokumentum – tegyük hozzá, mint bármely szöveg, amely 27 ország döntéseit foglalja össze. Mégis, eddig példa nélküli módon egyértelműen megnevezi az alapvető európai értékeket, és olyan hatékonyabb döntéshozó hatalommal ruházza fel az Európai Uniót, amely nagy jelentőségű a kibővített Unió szempontjából. A Szerződés arra is alkalmassá teszi az Európai Uniót, hogy keleti és déli szomszédai számára a stabilitás, a szolidaritás és a nyitottság bástyája legyen.

Bár nem ejt szót Európa keresztény gyökereiről, mégis elégedettséggel tekintünk a szerződésre, mivel azt végső soron a keresztény értékek és a keresztény gondolkodás inspirálták. Először tartja egy szerződés az emberi méltóságot Európa legfőbb értékének – a szabadság, a demokrácia és az egyenlőség előtt. A dokumentum kimondja, hogy az Unió célja a béke, a teljes foglalkoztatottság, a szabad és tisztességes kereskedelem, a szegénység felszámolása, az emberi jogok védelme, valamint a

nemzetközi jog betartása és további fejlődése. A szolidaritás gondolata – amely eddig ritkán emlegetett fogalom volt az európai jogrendszerben – a Lisszaboni Szerződésben központi jelentőséggel bír.

Az Alapjogi Charta, amely szerves része a Szerződésnek, összeköti a klasszikus alapjogokat a szociális jogokkal. Így többek között garantálja a szociális biztonságot, a szociális támogatást, a lakhatást. Biztosítja továbbá a család védelmét, a gyermekek, az idősek és a fogyatékkal élők jogainak a védelmét és a menedékjogot, valamint védi a bioetika alapjait – így tiltja a klónozást, az eugenetika gyakorlatát és az emberi szervek kereskedelmi célú felhasználását.

A Szerződés védi az európai egyházaknak a tagországok nemzeti törvényei által biztosított státusát, elismeri identitásukat és sajátos szerepüket, illetve felhívja az Uniót a velük való nyílt és rendszeres párbeszédre.

Végül a szerződés szól többek között a nemzeti és az európai parlament hatalmának megerősítéséről, a jobb átláthatóságról, az állampolgárok intenzívebb bevonásáról, a felelősségek áttekinthetőbb megosztásáról és a szubszidiaritás hatékonyabb ellenőrzéséről.

Mivel a Lisszaboni Szerződés fokozza az Európai Unió hatékonyságát és demokratikus legitimitációját, a dokumentum felhatalmazza Európát, hogy foglalkozzon korunk három legnagyobb kihívásával: **a globalizációval, az éghajlatváltozással és a demográfiai átalakulással.**

Építsünk egy szolidárisabb Európát, hogy szembezállhassunk a gazdasági globalizációval!

A kereskedelmi és pénzügyi viszonyok globalizációja az elmúlt két évtizedben szédületes iramban zajlott. Ám a növekedés gyümölcseiből korántsem részesedett mindenki. Most mindannyian tanúi lehetünk egy olyan rendszer összeomlásának, amelyet a pénzügyi eszközök korlátlan gyarapítása, valamint a szabályozás, az átláthatóság és a cselekvők felelősségvállalásának teljes hiánya jellemez. Azt is látjuk, hogyan élednek újjá a protekcionista tendenciák és az egoista reflexek még az Európai Unión belül is.

Az egyensúly megbomlásának elkerülése érdekében a gazdaságot az emberek – minden ember – szolgálatába kell állítanunk, vagyis meg kell becsülni az emberi munkát, segíteni kell a vállalkozó szellem kibontakozását, és vissza kell térni ahhoz a felfogáshoz, amelyben az állam a közjó védelmezője. A szociális piacgazdaság európai modelljét az új realitások fényében kell megújítani. Meg kell erősíteni ennek küldetését, vagyis a gazdasági hatékonyság összehangolását a társadalmi igazságossággal, az esélyegyenlőséggel és a szolidaritással. A szolidaritás nem állhat meg az országhatárnál; Európának számba kell vennie hosszú évek során összegyűlt tapasztalatait, és bátrabban kell védelmeznie a leggyengébbek érdekeit.

A világban képviselt súlyát tekintve ezért az Európai Unió fontos küldetése az is, hogy egy globális szabályozási rendszert alakítson ki nemzetközi igazgatási struktúrák és ellenőrzési eszközök segítségével. Ebben kulcsszerepet kell játszania a Nemzetközi Valutaalapnak (IMF), a Kereskedelmi Világszervezetnek és az Egyesült Nemzetek Szervezetének, miközben a legszegényebb országoknak, különösen az afrikai országok fejlődő gazdaságainak is megfelelő szerepet kell biztosítani a döntéshozatalban.

6

Építsünk a jövő generációkra tekintettel levő Európát, hogy szembeállhassunk az éghajlatváltozással!

Erőteljes éghajlatváltozásnak vagyunk tanúi, amelynek nyilvánvaló következményei vannak a jövő generációkra nézve. Kimutatható, hogy a változásokért az ember a felelős. Keresztényként hisszük, hogy a teremtett világot Isten ránk bízta, hogy felelős módon bánjunk vele. Ugyanakkor az ipari országok és az ő példájukat követők továbbra is olyan termelési módszereket és életstílust folytatnak, amelyek a természet erőforrásainak korlátlan kizsákmányolásához vezetnek. Jól tudjuk, hogy az éghajlatváltozás következményei, mint a viharok, az áradások vagy a szárazságok, leginkább a legszegényebb országokat érintik, s eközben egyre több konfliktus keletkezik a víz- és élelmiszerellátás terén.

Nyilvánvaló, hogy az éghajlatváltozást csak úgy állíthatjuk meg, ha átütemezzük a gazdasági növekedést, vagyis csökkentjük az energia és egyáltalán a meg nem újuló természeti erőforrások fogyasztását. Csak egy egységes Európa lehet képes arra, hogy a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válság ellenére bátorságot igénylő és most már elkerülhetetlen lépések mellett kötelezze el magát. Üdvözöljük a már meghozott döntéseket, ám úgy gondoljuk, még tovább kell mennünk.

Ehhez a közös erőfeszítéshez mindannyiunknak személyesen hozzá kell járulni. Tudomásul kell vennünk, hogy életmódunk megváltoztatása elkerülhetetlen, különösen ami az ipari országokat illeti. Az ökológiai katasztrófa elkerüléséhez először is korlátozásokat kell bevezetnünk fogyasztási és utazási szokásainkban. Ez azonban arra is lehetőséget nyújt, hogy hátat fordítsunk a túlságosan anyagi életnek, és újra megnyíljunk az emberi kapcsolatok gazdagsága iránt.

Építsünk egy nagylelkűbb Európát, hogy szembeszálhassunk a demográfiai kihívással!

7

A legtöbb európai országot fenyegető harmadik nagy kihívás a demográfiai változás, amely a társadalom elöregedését és ezzel egy időben a népesség csökkenését jelenti. Nemzetközi összehasonlításban a kontinensek közül ma Európát érinti leginkább ez a folyamat. A demográfiai változások társadalmi és gazdasági hatásai közül megemlíthetjük a szociális rendszer túlterhelődését, a középtávú munkaerőhiányt, az idősebbek növekvő függőségét és szociális elszigetelődését, valamint a nemzedékek közötti konfliktusok valószínűségének növekedését.

A kialakult helyzetnek számos oka van, de erre a kihívásra adott válaszok mind azt feltételezik, hogy fordítsunk nagyobb figyelmet a társadalom alapsejtjére, a család és a fiatal nemzedékek jólétére. A tagországoknak – ahogy az Európai Unió is teszi saját hatáskörében – védelmezni és támogatni kell a családi életet és annak kibontakozását. Olyan feltételeket kell teremteni, amelyek segítik a szülőket gyermekvállalási vágyuk beteljesülésében, valamint a családi élet és a hivatás összehangolásában.

E cél eléréséhez mozgósítani kell a politika valamennyi területét; az egészségügyet, az oktatást, a foglalkoztatást. Az egész társadalomnak azon kell dolgoznia, hogy lehetőséget adjon a fiatal nemzedékeknek, s eközben jobban megbecsülje az idősök szerepét.

Ma Európában a népességnövekedés háromnegyede a bevándorlásból ered. A bevándorlás várhatóan folytatódni fog, mivel legalább részben ellensúlyozza a népesség csökkenését. Ezért fontos, hogy társadalmaink elkötelezetten törekedjenek a bevándorlók beilleszkedésére és a sokféleség tiszteletére.

A család- és a bevándorlás-politikát soha nem határozhatja meg csupán a gazdasági szükség. A bevándorlás ellenőrzése nem írhatja felül például az egyén jogát, hogy családban élhessen. A bevándorlási politikában ugyanaz számít, mint ami társadalmaink etnikai, kulturális és vallási sokszínűségében: a nyíltság és a készség, hogy befogadjuk az idegeneket. Ez főleg keresztényként kötelességünk.

8

Be kell azonban ismernünk, hogy az európai intézmények úgy tűnik, a család integritását fenyegetik. Sajnos előfordulhat, hogy hamarosan tanúi leszünk a nemek közötti különbségek megtagadásának, valamint annak, hogy kimondják: az anya és az apa szerepe között nincs eltérés. Ezzel kapcsolatban fontos aláhúzni, hogy sem a jelenlegi európai egyezmények, sem a Lisszaboni Szerződés nem jogosítják fel törvényhozásra az Európai Uniót a családjog és az élethez való jog kérdésében. Ezek a területek a tagországok kizárólagos hatáskörébe tartoznak.

Végül arra hívjuk az európai állampolgárokat, különösen a keresztényeket, hogy felelősséggel kapcsolódjanak be az európai demokratikus vitákba!

Európai állampolgárok! Részt kell vennünk a júniusi választásokon! Ébredjünk tudatára, milyen fontos az európai egyesítés és milyen fontos a remény, hogy Európa globális méretekben képes előmozdítani a békét és az igazságosságot. A választások során igazi európai látásmódot kérjünk számon a különböző politikai csoportoktól! Támogassuk azokat a jelölteket, akik az Európai Parlamentben az emberi méltóság

tiszteletben tartására alapozott politikát akarnak képviselni – egy olyan Európáért, amelyet a szolidaritás, a nagylelkűség és a jövő nemzedékek tisztelete jellemez. Legyünk felelős szavazók és ne üljünk fel a populista szlogeneknek! Európa egyesítése az európaiak legfőbb ügye, az Európa Parlamentnek pedig – sokkal inkább, mint az Európai Közösség bármely intézményének – az a küldetése, hogy képviselje az állampolgárokat.

Soha nem volt ennyire nyilvánvaló, hogy az Európai Unió küldetése a béke előmozdítása a saját környezetében és világszerte. Tegyük meg, ami rajtunk múlik, hogy ne szalasszuk el a történelmi lehetőséget!

Jérôme Vignon
elnök, Francia Szociális Hetek (SSF)
– Franciaország

Michel Camdessus
tiszteltbeli elnök, Francia Szociális
Hetek (SSF) – Franciaország

Andrea Olivero
elnök, Olasz Keresztény Dolgozók
Szövetsége (ACLI) – Olaszország

Antoine Arjakovsky
igazgató, Ukrán Katolikus Egyetem
Ökumenikus Tanulmányok Intézete,
Lviv, elnök, Ökumenális Szociális
Hetek, Lviv – Ukrajna

Anna Moskwa
Európai Találkozási Központ, Nowy
Staw Alapítvány – Lengyelország

Pierre Lecocq
elnök, Keresztény Vállalatvezetők
Nemzetközi Szervezete (UNIAPAC
Európa) – Franciaország

Josiane Caproens
elnök, Egyházmegyei Pasztorális
Tanács (IPB) – Belgium

Hans Joachim Meyer
elnök, Német Katolikusok Központi
Bizottsága (ZdK) – Németország

Henryk Woźniakowski
elnök, ZNAK Kiadó – Lengyelország

Hein Pieper
igazgató, Katolikus Hálózat (Katholiek
Netwerk) – Hollandia

Neven Šimac
alelnök, Robert Schuman
Dokumentációs és Európai
Kutatóközpont, Zágráb/Split
– Horvátország

Peter Grubits
főtitkár, Osztrák Katolikus Akció
(KAÖ) – Ausztria

Peter Annegarn
elnök, Világiak Egyházmegyei
Tanácsa (CIL) – Belgium

Carine Devogelaere
koordinátor, Egyházmegyei
Pasztorális Tanács (IPB) – Belgium

Frank Turner SJ
igazgató, OCIPE Jezsuiták Európai
Irodája – Brüsszel

Violeta Barbu
IXE tag – Románia

Anne van der Vaeren
IXE tag – Belgium

Tomáš Halík
elnök, Cseh Keresztény Akadémia
– Prága

Ignace Berten
ESPACES – Brüsszel

Clotilde Nyssens
ALTERCITÉ – Belgium

Francis Davis
Van Hugel Intézet, St. Edmund's
College, Cambridge-i Egyetem
– Nagy-Britannia

Henri Madelin SJ
OCIFE Jezsuiták Európai Irodája
– Strasbourg

Pedro Sols Lúcia and María Luisa
Lladó Hädinger
IXE tagok – Spanyolország

Pierre Deschamps
elnök, Keresztény Vállalkozók és
Menedzserek (EDC) – Franciaország

Michel Van Aerde OP
elnök, Domonkos Szövetség
(ESPACES) – Brüsszel

Markus Schlagnitweit
igazgató, Osztrák Katolikus Szociális
Akadémia – Ausztria

Yves Coulomb
elnök, Keresztény Menedzserek
Mozgalma (MCC) – Franciaország

Llorenç Puig I Puig SJ
igazgató, Kereszténység és Igaz-
ságosság (Cristianisme i Justícia)
– Spanyolország

Kik vagyunk?

Az 1990-es években Európában számos, a Katolikus Egyház társadalmi tanítását képviselő szervezet ráébredt arra, hogy nem lehet a szociális kérdésekről és a társadalmi problémákról beszélni vagy kezelni őket anélkül, hogy ne helyeznénk azokat európai kontextusba.

E közös meggyőződésből kiindulva 1999-ben összeült a Francia Szociális Hetek (SSF) és Német Katolikusok Központi Bizottsága (ZdK), majd 2000 májusában kiadták "Kialtvány az európai tudatért" című felhívásukat, amely hét nyelven olvasható az alábbi címen: <http://www.zdk.de/erklaerungen/>. A két szervezet között ez jelentette a partnerkapcsolat kezdetét, amely rendszeres találkozási lehetőséget kívánt biztosítani Európa keresztényei számára. Azóta több európai szintű találkozóra is került sor, így 2001 januárjában Brüsszelben, 2002 februárjában Berlinben, 2003 márciusában Krakkóban, 2004-ben Lilleben, 2006-ban pedig Saarbrückenben, ...

2002 júniusában létrejött egy **Európai Munkacsoport**, amely 2006 márciusában a **"Keresztény Európai Kezdeményezés" (rövidítve IXE)** nevet kapta. 2007 márciusában a munkacsoport fontos lépése volt, amikor a Római Szerződés 50. évfordulójának emlékére felhívást tett közzé **"Az európai egyesítés jelentésének újrafelfedezése"** címmel. A dokumentum kilenc nyelven olvasható a http://www.ssf-fr.org/actu/2007/manifeste_ixe.php3 oldalon.

Az IXE négy fő célkitűzése:

- Az Egyház társadalmi tanítását közvetíteni akaró európai keresztényeknek lehetőséget teremteni a találkozásra és a köztük levő történelmi és kulturális különbségek kölcsönös megismerésére.
- Párbeszédet indítani a társadalom egészével és ebben véleményt formálni az európai társadalom jövőjét érintő témákban.
- Serkenteni az európai egyesítési folyamatról való gondolkodást, elsősorban a nemzeti és az európai intézményekkel folytatott párbeszéd során.

- Támogatni az aktuális társadalmi témákat érintő európai rendezvények szervezését.

Általánosságban az IXE tagjai elkötelezettek, hogy az egyes országokon belül zajló viták az európai szempontok aktívabb figyelembevételével történjenek.

Tagjaink

E dokumentum kiadásakor az IXE-nek a következő országokban vannak tagjai: Ausztria, Belgium, Franciaország, Hollandia, Horvátország, Lengyelország, Luxemburg, Németország, Olaszország, Románia, Spanyolország, Szlovákia és Ukrajna. A csoportban egy megfigyelő is részt vesz az Európai Unió Püspöki Konferenciáinak Tanácsa (COMECE) részéről.

12

Elérhetőség

- ...Zentralkomitee der deutschen Katholiken (ZdK),
Generalsekretariat, Postfach 24 01 41, D 53154 Bonn,
Sigrid Schraml: +49 228 3 82 97 34,
contact@initiative-ixe.eu
 - ...Semaines Sociales de France (SSF),
18 rue Barès, F 92128 Montrouge: +33 1 74 31 69 00;
Bernard Chenevez: +33 1 74 07 56 70,
bernard@chenevez.fr
- www.initiative-ixe.eu

IXE
c/o Zentralkomitee
der deutschen
Katholiken (ZdK)
Generalsekretariat

Postfach 24 01 41
D 53154 Bonn

Tel.: 49 2 28 / 3 82 97 - 0
Fax: 49 2 28 / 3 82 97 - 44

E-Mail: info@zdk.de
Internet: www.zdk.de